Bestedingsplan 2026:
Aanpak Noord

Bestedingsplan 2026 Aanpak Noord

Thema	2026
1. Bewonersbetrokkenheid	694.097
2. Buurteconomie	614.557
3. Kansen voor Jeugd	1.152.847
4. Kansrijke, sociale Buurten	912.588
5. Openbare Ruimte	341.237
6. Stadsnatuur en Groen	795.000
7. Wonen	327.989
Totaal uitvoeringskosten	4.838.315
Organisatiekosten	1.079.708
Totaal Coalitiemiddelen Aanpak Noord	5.918.023
8. Veiligheid	2.731.000
Totaal Programma Aanpak Noord	8.649.023

Algemeen

De opgave in Noord om de leefbaarheid en de kansengelijkheid meer in samenspraak te verbeteren is groot. Het 25-jarige programma Aanpak Noord begint in dit vierde uitvoeringsjaar op stoom te komen. De afgelopen drie jaar is er veel in gang gezet dat nu resultaat begint op te leveren in de vorm van o.a. vaste buurtsamenwerkingen en doorlopende activiteiten in de buurten met bewoners en ondernemers. Deze beweging kan plaatsvinden door doorlopend in gesprek met de buurten, bewoners en ondernemers te zijn over wat er nodig is, mist en beter kan. Waarbij de uitkomsten van het stadsdeelpanel de invulling van de thema's en de behoeften van de buurten bevestigen. Voorlopers van dit soort programma's elders in Amsterdam, Rotterdam, Portland en New York bevestigen en bekrachtigen dit beeld van relatiebeheer en -opbouw en later groeiende realisatie en uitgaven. In de meerjarenbegroting is ook gekozen voor een opbouw van budgetten in de eerste drie jaar. Dit is te zien in de uitgaven van Aanpak Noord: het eerste jaar is 3 miljoen uitgegeven, het tweede jaar 5 miljoen en het derde jaar 6,1 miljoen. Door de opbouw konden de uitgaven meegroeien.

Dit jaar is het beschikbare budget kleiner dan in de voorafgaande jaren voor de thema's binnen de coalitiemiddelen. Ook zijn enkele passende projecten die voorheen gefinancierd werden vanuit Middelen Ongelijk Investeren opgenomen in het bestedingsplan van Aanpak Noord omdat ze anders niet meer konden worden voortgezet. Het opbouwen van Aanpak Noord - met toenemende activiteiten en de verkleining van het budget van 2026 - maakt dat de invulling van de budgetten van

de thema's in 2026 al vol zitten. De ambities zijn groter dan het beschikbare budget en concrete plannen liggen op de plank mocht er ruimte komen. Dit is vooral te merken bij de thema's Openbare Ruimte en Sociale, Kansrijke Buurten. Thema's die als eerste zijn opgestart. Het vragen van aandacht voor de Noordse opgave en het zoeken naar beschikbare middelen om de leefbaarheid en de kansenongelijkheid in Noord te verbeteren blijft een aandachtspunt om meer te kunnen realiseren in Noord.

In 2026 is Veiligheid toegevoegd als extra thema aan het bestedingsplan waarbij de focus ligt op het investeren in de achterstelling en sociale leefbaarheid. De zorgen om veiligheid in Noord zijn groot en behoeft extra aandacht. Dit gebeurt door te investeren in de basis, preventie en het aansluiten bij en versterken van buurtgerichte samenwerkingen en de informele buurtnetwerken die de knelpunten en behoeftes van bewoners kennen. Via de voorjaarsnota 2025 zijn daarom extra gelden vrijgemaakt voor dit onderwerp en toegevoegd aan Aanpak Noord. Het zijn andere middelen dan de coalitiemiddelen 2022-2026 waarmee de thema's één tot en met zeven worden gefinancierd én de looptijd 2025-2028 van deze middelen anders is. Het staat daarom apart vermeld. Over de bestemming en indeling van de middelen is besloten door het college op 9 september 2025.

A) Uitvoeringskosten

Thema 1: Bewonersbetrokkenheid

Interventie

Thema	Omschrijving interventie	Begroting interventie 2026
Bewonersbetrokkenheid	Verbeteren participatie, herkenbare communicatie en versterken netwerken.	329.097
Bewonersbetrokkenheid	Versterken bewonersbetrokkenheid, bewonersplatforms en publiek-collectieve samenwerkingen	325.000
Bewonersbetrokkenheid	Onderzoek, impactmeting, leren en ontwikkelen	40.000
Totaal		694.097

Analyse

Om de betrokkenheid van bewoners en ondernemers bij Aanpak Noord vanaf de start stevig te verankeren is een aantal zaken essentieel. In de eerste plaats dat het bestuur en samenwerkingspartners van Aanpak Noord aansluiten bij de ervaring en behoeftes van bewoners. Hierbij is het uitgangspunt aansluiten bij de structuur van bewoners en hen te betrekken bij ontwikkelingen die vanuit de gemeente geïnitieerd worden vanaf de startfase en hen te betrekken bij de gemeentelijke processen. Daarnaast is het belangrijk met hen het gesprek te voeren over welke rol zij in deze ontwikkeling willen spelen. In de tweede plaats dat bewoners gefaciliteerd worden in de dingen die zij voor hun buurt in het kader van Aanpak Noord doen. Tot slot wordt gewerkt aan actieve inbreng van bewoners en ondernemers op de thema's van Aanpak Noord met extra aandacht voor de inbreng van jongeren hierin.

Activiteiten	Bij elk thema speelt de betrokkenheid van bewoners en ondernemers een centrale rol. Onderstaande interventies zijn voor het versterken en faciliteren van de basis van bewonersorganisaties en ondernemersnetwerken die zich op verschillende thema's van de aanpak richten, voor de communicatie over Aanpak Noord, en voor het leren en ontwikkelen bij nieuwe manieren van samenwerken en participatie. Onderstaande interventies dragen bij aan de doelen van Aanpak Noord en dit thema: - <u>Verbeteren participatie, herkenbare communicatie en versterken netwerken</u> Netwerkversterking van bewoners, ondernemers en partners. Vergroten van herkenbaarheid van en betrokkenheid bij Aanpak Noord door inzet van: flyers, nieuwsbrieven, sociale media, website, video's, borden in openbare ruimte, podcasts etc. Hierbij staan de verhalen van Noorderlingen centraal. - <u>Versterken bewonersbetrokkenheid, bewonersplatforms en publiek-collectieve samenwerkingen</u> Versterken van bewonersplatformen, bewonersgroepen en publiek-collectieve samenwerkingen. We ondersteunen onder andere Red Amsterdam Noord als belangrijke samenwerkingspartner van Aanpak Noord. We werken aan een samenwerking op basis van vertrouwen met ruimte om te kunnen afwijken en bijsturen op de actualiteiten van bewoners zelf. Daarnaast vergoeden we in sommige gevallen deelname van bewoners die op uitnodiging van de gemeente meedoen aan gemeentelijke trajecten, co-creaties of andere overlegvormen. - <u>Onderzoeken, impactmeting, leren en ontwikkelen en evalueren</u> Het opbouwen van kennis en het evalueren van opgedane kennis binnen de thema's gebeurt door het organiseren van leerlabs, leersessies en leerlijnen en door integraal te werken. O&S monitort jaarlijks. Daarnaast is er samenwerking met de UvA in het onderzoeksprogramma Crafting Resilience en met de HvA in het onderzoeksprogramma de Rechtvaardige Stad.
Doelstelling en/ of streefwaarde	Vertrouwen in de overheid en participatie
Alliantiepartners	Bedrijven en ondernemers, bewoners en bewonersorganisaties, sociale partners, onderwijs- en maatschappelijke instellingen, corporaties, onderzoeksinstellingen en gemeente (directies en stadsdeel)
Programma	Programma B Bestuur en Organisatie
Uitvoerende directie	Stadsdeel/programmateam
Portefeuille	Van der Horst
Gemeentelijke bijdrage	De begroting in 2026 is €694.097
Is er sprake van cofinanciering?	De Regio Deal "Zaanij, Groen en meedoen" draagt in de periode van 2022-2027 in het totaal voor 10 mln. bij aan de doelen van de Aanpak onder de noemer van het verbeteren van de brede welvaart. De Regio Deal is gebaseerd op dezelfde uitgangspunten als de Aanpak. Een aantal activiteiten wordt door beide programma's gefinancierd. Dit wordt genoemd bij de desbetreffende thema's.

Thema 2: Buurteconomie

Interventie

Thema	Omschrijving interventie	Begroting interventie 2026
Buurteconomie	Economische inzet op buurtniveau, sociaal ondernemerschap, Community Wealth Building en ondernemersnetwerken	407.557
Buurteconomie	Ruimte voor Noordse ondernemers	207.000
Totaal		614.557

Analyse

Een sterke buurteconomie is belangrijk voor de stad. Noordse ondernemers geven een buurt identiteit, zorgen voor levendigheid en werkgelegenheid. Ze dragen bij aan de leefbaarheid van buurten met diversiteit in het winkelaanbod en zorgen voor sociale veiligheid en cohesie. Kansen benutten en knelpunten aanpakken, begint met het versterken van de samenwerking tussen ondernemers en de gemeente. Hier hebben we een slag mee gemaakt, maar Noord loopt nog steeds achter als het aankomt op organisatiegraad. Hier zetten we ook komend jaar op in.

Door publiek-private samenwerkingen bereiken we meer. We richten ons hierbij op het ecosysteem in zijn geheel om te kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat een groot deel van de investeringen in Noord blijven, door Noorderlingen worden verdiend en terugvloeien naar de sociale leefbaarheid in de wijken.

Er zijn in 2025 mooie samenwerkingen ontstaan waar we op doorpakken om deze te versterken. Noordse ondernemers lopen het risico weggeduwd te worden door gentrificatie, of hun ruimte kwijt te raken door de gebiedsontwikkeling. We willen dat Noordse ondernemers, ook de kleine ambachtelijke bedrijven, in Noord kunnen blijven en letterlijk ruimte houden om te ondernemen. We investeren in sterke en betrokken Noordse ondernemers door te ondersteunen in ontwikkeling van ondernemerscollectieven. Daarnaast stimuleert Aanpak Noord bewonersbedrijven en sociaal ondernemerschap voor Noordse werk- en leerplekken waarbij we nauw samenwerken met het MBO. In de afgelopen jaren zijn we continu in gesprek met winkelgebieden, winkeliersverenigingen, coöperatieven en diverse sociale ondernemers om met Aanpak Noord acties te ondersteunen en te faciliteren die aansluiten bij hun behoeften.

Activiteiten

Onderstaande interventies dragen bij aan de doelen van Aanpak Noord en dit thema

- <u>Economische inzet op buurtniveau, sociaal ondernemerschap, Community Wealth Building en ondernemersnetwerken.</u>

In de 11 winkelgebieden van Amsterdam Noord investeren we in de verhoging van de organisatiegraad en het zelf-organiserend/redzaam vermogen van ondernemers. Hier zijn stappen in gemaakt, maar blijvende inzet en ondersteuning is hier noodzakelijk, vooral in de kwetsbare winkelgebieden (Waterlandplein, Purmerplein en Banne Centrum). De aangestelde winkelstraatmanagers helpen de samenwerking tussen de ondernemers en het stadsdeel te verbeteren en samen werken we aan de uitvoering van de plannen van aanpak. Ook in de andere winkelgebieden investeren we in innovatieve samenwerkingsverbanden en constellaties die de uiteindelijke positie van ondernemers versterken.
In 2026 bouwen we voort op de ondersteuning van het groeiende netwerk van sociale en maatschappelijk gedreven ondernemers binnen het stadsdeel en stimuleren we Community Wealth Building initiatieven om de lokale economie, werkgelegenheid en geldcirculatie binnen Noord te stimuleren. Als stadsdeel nemen we een faciliterende en verbindende rol in, waarbij we de ruimte en voorwaarden creëren voor hechtere

samenwerkingsverbanden, sociale innovatie en (financiële) impulsen waar nodig. We trekken samen op met de directie Economische Zaken, Cultuur (EZC), Werk Participatie en Inkomen en team Democratisering, en leggen de verbinding met bestaande programma's en agenda's waar mogelijk: Boost Your Business en de samenwerking met het MBO zijn daar mooie voorbeelden van.

De behoefte aan samenwerking van ondernemers onderling en tussen ondernemers en bewoners is groot in Noord. Dit ondersteunen we door het organiseren van een Noords ondernemersdiner en het faciliteren van de zgn. samenwerkingen Netwerk Vrouwelijke ondernemers Noord en Noordse ondernemers aan zet . Hierin zoeken de ondernemers met de gemeente samen naar diverse gebiedsgerichte samenwerkingen onder andere op het gebied van groen en duurzame inzet ten behoeve van Noord. Ook zal er in 2026 een gebiedsanalyse MBO innovatiedistrict gedaan worden.

- Ruimte voor Noordse Ondernemers

Om de stadsverzorgende bedrijvigheid in Noord te behouden en te versterken tijdens de gebiedstransformatie en daarmee ook de lokale werkgelegenheid, zetten we in op een breed pakket aan maatregelen met onder andere onderzoek naar en realisatie van passende bedrijfsruimtes met nieuwe innovatieve huisvestingsconcepten, zoals flexibele werkruimtes, bedrijfsverzamelgebouwen en gedeelde faciliteiten. We stimuleren de vorming van ondernemersnetwerken en faciliteren hun actieve betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling. Met deze integrale aanpak beogen we een robuust en toekomstbestendig ondernemersklimaat te creëren dat de economische diversiteit en werkgelegenheid in Noord waarborgt.

Doelstelling en/ of streefwaarde	Vertrouwen, prettige en veilige leefomgeving en kansengelijkheid jeugd • Versterken positie bestaande ondernemers met specifieke aandacht voor ondernemers in transformatiegebieden • (Sociaal) Ondernemerschap en Community Wealth Building stimuleren en beter benutten voor de buurt • Meer werkgelegenheid voor Noorderlingen in Noord
Alliantiepartners	Bedrijven en ondernemers en ondernemersorganisaties, bewoners en bewonersorganisaties, sociale partners, onderwijs- & maatschappelijke instellingen, corporaties, gemeente (directies en stadsdeel)
Programma	Programma 3 Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Uitvoerende directie	Stadsdeel/programmateam
Portefeuille	Van der Horst
Gemeentelijke bijdrage	De begroting in 2026 is €614.557
Is er sprake van cofinanciering?	Bij Buurteconomie is er sprake voor 2024 t/m 2027 van cofinanciering op dit thema door vanuit het budget van de Regio Deal 'ZaanIJ Groen en Meedoen' te investeren in de projecten: Samenwerken aan buurteconomie Van der Pek à 400.000, Ontplooiingskansen studio 46.000 à 200.000, Stimuleringsfonds MBO en Arbeidsmarkt à 750.000 en Versterken Buurteconomie (sociaal maatschappelijke opgaven) à 300.000.

Thema 3: Kansen voor de jeugd

Interventie

Thema	Omschrijving interventie	Begroting interventie 2026
Kansen voor Jeugd	Aanpak voor ouders en kinderen 0 -4 jaar	142.000
Kansen voor Jeugd	Ondersteunen ouders op en rondom de school en het wegwerken van taalachterstanden	277.847
Kansen voor Jeugd	Uitbreiden van activiteiten voor jongeren en jongeren participatie	403.000
Kansen voor Jeugd	Banne naschoolse activiteiten	100.000
Kansen voor Jeugd	Aanjagen coalities in Noord met focus op opleiding en werkgelegenheid	130.000
Kansen voor Jeugd	Veilig opgroeien in de Waterlandpleinbuurt 12-	100.000
Totaal		1.152.847

Analyse

In Noord groeit een te groot deel van de kinderen op in een achterstandspositie. In sommige buurten groeit 33% [1] tot 40%[2] van de kinderen op in een minima huishouden. Deze kinderen groeien op in gezinnen met een hogere kans op stress thuis, schulden en minder mogelijkheden voor talentontwikkeling. In de buurt zijn weinig positieve rolmodellen, maar wel de verleidingen van de straat die de jeugd kwetsbaar kunnen maken voor criminaliteit. We constateren dat een te groot deel van de kinderen al met een taal- of ontwikkelachterstand aan de basisschool begint, een lager schooladvies voor het voortgezet onderwijs ontvangt of vroegtijdig de school verlaat zonder startkwalificatie. Dit leidt tot een kwetsbaardere positie op zowel de arbeidsmarkt als de woningmarkt en vaak een kortere levensduur met minder gezonde levensjaren. De opgave waar we voor staan is om het patroon van intergenerationele kansenongelijkheid te doorbreken. Hierbij is het nodig aan te sluiten bij de behoeftes van de kinderen, jongeren en hun ouders en hen deelgenoot maken van de oplossingen. Dit is mogelijk door de jeugd actief te betrekken bij de opgaves en oplossingen via bestaande netwerken, jongerenambassadeurs, sleutelfiguren in de buurten en de kinderwijkraden per buurt. Deze methode sluit ook aan op een van de uitkomsten van het stadsdeelpanel. Essentieel hierbij is om ook te kijken naar het systeem en welke veranderingen of doorbraken op de verschillende thema's nodig zijn om het echte verschil te maken voor de komende generaties.

Onderstaande interventies dragen bij aan de doelen van Aanpak Noord en dit thema:

Activiteiten

- <u>Aanpak voor ouders en kinderen 0 -4 jaar</u>

We zetten extra in op het preventieve aanbod voor jonge kinderen en ouders. Onder andere met startklassen in Vogelbuurt-IJplein, en Waterlandpleinbuurt en community based activiteiten die voortkomen uit de buurtsamenwerkingen. Daarnaast versterken we het reguliere aanbod waar nodig (zoals spelinlopen) en kijken we hoe we hiermee meer ouders en kinderen kunnen bereiken. Dit doen we door samen te werken met de partners in de wijk.

[1] Dit is in de Van der Pekbuurt, Bloemenbuurt, Vogelbuurt, Molenwijk en delen in de Waterlandpleinbuurt .

[2] Dit is in de Kleine Wereld en de Banne.

- Ondersteunen ouders en kinderen op en rondom de school en het wegwerken van taalachterstanden

De aandacht van Aanpak Noord richt zich op de ondersteuning van ouders op en rondom de school op het gebied van vragen over financiën, werk, taal, etc. We zorgen voor een goede naschoolse ontwikkelomgeving voor alle kinderen, ongeacht het inkomen van ouders/ verzorgers en breiden dit uit. Hiermee wordt gewerkt aan meer kansengelijkheid en talentontwikkeling van de kinderen zelf. Tegelijkertijd wordt gebouwd aan communities van ouders om samen met scholen, ouders en kinderen te bepalen wat nodig is om de segregatie in het onderwijs en de kansenongelijkheid te verminderen. We zien dit als een basisvoorwaarde om veilig te kunnen opgroeien in de wijk. Daarnaast ondersteunen we ouders, zodat zij hun kinderen goed kunnen begeleiden tijdens de basisschoolperiode en de overgang naar het voortgezet onderwijs. Om taalachterstanden te verminderen, besteden we aandacht aan de oorzaken en leefomstandigheden van bewoners die niet kunnen deelnemen aan het reguliere aanbod.

- Uitbreiden van activiteiten voor jongeren en jongerenparticipatie

Inzetten op extra perspectief voor jongeren waarin de behoeften van jongeren leidend zijn zoals extra activiteiten in de Molenwijk en de Kleine Wereld en het ondersteunen van een ruimte in de Waterlandpleinbuurt waar initiatieven van jongeren uitgevoerd kunnen worden. Ook onderzoeken we de inzet voor jongeren in de van de Pekbuurt. We versterken en verbreden de inzet voor en door jongeren in Noord bijvoorbeeld door de activiteiten van jongerenambassadeurs te ondersteunen, in het kader van de verkiezingen met jongeren aan de slag te gaan over hun visie met betrekking tot de politiek, en actief jongeren te betrekken bij de thema's van Aanpak Noord en wat hen op dit gebied bezighoudt.

- Banne Naschoolse activiteiten

Naast de uitdagingen voor de jongste kinderen zien we dat ook oudere kinderen die opgroeien in een achterstandspositie moeite hebben om hun talenten te ontplooien. Voor veel van hen ontbreken de mogelijkheden om buiten schooltijd deel te nemen aan sport, cultuur en andere verrijkende activiteiten. De financiële situatie en belastbaarheid van ouders vormen hierin een grote belemmering. Om deze kinderen tóch de kans te geven hun talenten te ontdekken en te ontwikkelen, zetten we extra in op naschoolse activiteiten in de Banne. De naschoolse activiteiten worden op elkaar afgestemd en zijn laagdrempelig. Daarnaast is er extra aanbod in de Klipperbuurt. We hebben hierbij bewust gekozen voor activiteiten in de openbare ruimte, zodat de drempel om deel te nemen zo laag mogelijk is.

- Aanjagen van coalities Noord met focus op opleiding en werkgelegenheid

Het bouwen van coalities tussen voortgezet onderwijs, buurtondernemers en buurtopleiders om vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan. Om kansen op de arbeidsmarkt te vergroten zijn we gestart met het programma wijkstages. Dit zijn laagdrempelige trajecten waarin jongeren iets doen voor hun buurt, daarmee zichzelf ontwikkelen en hier een bedrag voor terugkrijgen. Aanpak Noord heeft samen met jongeren en jongerenorganisaties het concept uitgewerkt en een uitvraag gedaan onder partijen om de wijkstages uit te voeren.

- Veilig opgroeien in de Waterlandpleinbuurt

Specifiek in de Waterlandpleinbuurt zijn er zorgen of de jeugd veilig kan opgroeien. Er zijn signalen dat kinderen al vanaf 8 jaar door oudere jongeren worden ingezet bij criminele activiteiten. De Waterlandpleinbuurt behoort tot de top 3 buurten met het

hoogste percentage jeugdige verdachten. Ook zijn er signalen dat kinderen niet durven of mogen buiten spelen.
Om in te spelen op deze signalen en een positievere speelomgeving te creëren is een extra jongerenwerker in deze buurt aangesteld om extra activiteiten te organiseren voor kinderen in de leeftijd van 0-12.

Doelstelling en/ of streefwaarde

Kinderen in Noord hebben dezelfde kansen als kinderen in andere buurten van Amsterdam.

Alliantiepartners

Bewoners en bewonersorganisaties, bedrijven en ondernemers, sociale partners, onderwijs- & maatschappelijke instellingen, corporaties, gemeente (directies en stadsdeel)

Programma

Programma 5 Onderwijs, Programma 6 Gezondheid, zorg, Jeugd, opvang en Diversiteit en Programma 8 Veiligheid

Uitvoerende directie

Stadsdeel/programmateam

Portefeuille

Van der Horst

Gemeentelijke bijdrage

De begroting in 2026 is €1.152.847

Is er sprake van cofinanciering?

Vanuit de Regio Deal “ZaanIJ Groen en Meedoen” wordt in 2024 tot en met 2027 ook bijgedragen aan de interventies van de Aanpak ‘Straatcoaches’ en ‘Innovatie jongerenwerk en toewerken naar Wiekslag 2.0 à 767.643 onder de noemer Techhubs. Daarnaast investeert de Regio Deal ‘ZaanIJ Groen en Meedoen’ zelf in de projecten: Community Aanpak opgroeien in armoede Banne en Waterlandpleinbuurt à 480.000, Versterken straathoekwerk voor jongeren in gebied Noordoost à 320.000, Toezicht op straat in Amsterdam Noord à 680.000 en Flexibel versterken schoolveiligheid à 120.000 en Stagemakers à 420.000.

Tevens ontvangen 9 schoolbesturen in Noord de rijkssubsidie ‘Rijke Schooldag’ gericht op het versterken van gelijke kansen en het stimuleren van brede talentontwikkeling op PO en VO scholen. De totale subsidie bedraagt 4.239.154 euro en gaat naar Kindcentrum Bekkers, Blijhaven, Montessori Azalea, de Buikslotermeer, IJdoorn-school, Montessori KC Oostzanerwerf, IKC Zeven Zeeën, basisschool de Botteloef en de Vijfsterren.

Thema 4: Kansrijke sociale buurten

Interventie

Thema	Omschrijving interventie	Begroting interventie 2026
Kansrijke sociale buurten	Buurtsamenwerkingen	340.313
Kansrijke sociale buurten	Verminderen armoede en terugdringen schuldenproblematiek	147.275
Kansrijke sociale buurten	Versterken zelfbeheer buurthuizen	135.000
Kansrijke sociale buurten	Het stimuleren en ondersteunen van cultureel sociaal-maatschappelijke initiatieven in de buurten	50.000
Kansrijke sociale buurten	Platform informele initiatieven en startbudget coöperaties en verbeteren sociale en economische positie vrouwen en meiden	240.000
Totaal		912.588

Analyse

In veel buurten gaat kansenongelijkheid over van generatie op generatie. Dit ligt enerzijds aan factoren op het niveau van individuele huishoudens, zoals armoede en schuldenproblematiek. Maar ook factoren op buurtniveau kunnen bijdragen aan het vergroten van kansenongelijkheid. In veel buurten zien we dat de overheid, woningcorporaties en ook informele partijen uit het sociaal domein weinig vertrouwen meer hebben van bewoners. Er bestaat een kloof tussen enerzijds de bewoners die te kampen hebben met vaak complexe problematiek en anderzijds de instituties die willen bijdragen aan maatschappelijke oplossingen. In Noord zijn we steeds met bewoners, formele en informele initiatieven in gesprek en ondersteunen we de vorming en versterking van buurtsamenwerkingen. Door zorg te dragen voor betere samenwerking met en ondersteuning van (nieuwe) communities en culturele- en bewonersinitiatieven in de buurten, en aan te sluiten bij hun behoeftes kunnen we stap voor stap gezamenlijk werken aan de oplossingen.

Activiteit

Onderstaande interventies dragen bij aan de doelen van Aanpak Noord en dit thema:

- Buurtsamenwerkingen

De afgelopen jaren zijn er bruisende buurtsamenwerkingen en informele netwerken opgebouwd in de buurten. Zij ontplooien nu zelf belangrijke activiteiten voor de buurt. Ook in 2026 gaan we verder met het starten van en voortzetten van (nieuwe) buurtsamenwerkingen rondom diverse thema's als kansengelijkheid jeugd, gezondheid, bestaanszekerheid in De Banne, Molenwijk, De Kleine Wereld, Van der Pekbuurt, Plan van Gool, Tuindorp Oostzaan en in de Waterlandpleinbuurt. Doordat we dit jaar minder beschikbare middelen hebben kunnen we minder van dit soort activiteiten ontplooien, begeleiden en ondersteunen naast de al lopende samenwerkingen. We proberen de middelen waar mogelijk aan te vullen met andere budgetten om deze werkwijze op stoom te houden.

- Verminderen armoede en terugdringen schuldenproblematiek

Deze middelen worden ingezet voor integrale, outreachende aanpakken in samenwerking met bewoners. De samenwerking met zogenoemde sleutelfiguren in de buurten is daarbij cruciaal om op basis van vertrouwen samen te werken met informele initiatieven en bewoners. Maatregelen die vallen onder deze interventie zijn onder andere: het borgen en verbreden van de schuldenvrije-buurt-aanpak in de Vogelbuurt en Klipperbuurt, en de outreachende inzet van het Leefkringhuis in de Tuttifruttibuurt, Kleine Wereld en Waterlandpleinbuurt. Dit is de minimale voortzetting vanaf 2025 vanwege het beschikbare budget, terwijl de opgave eigenlijk een grotere inzet vereist.

- Versterken zelfbeheer buurthuizen

Het versterken van het zelfbeheer in buurthuizen in kwetsbare buurten met professionele ondersteuning en het versterken buurtfunctie in de Van der Pekbuurt.

- Het stimuleren en ondersteunen van cultureel sociaal-maatschappelijke initiatieven in de buurten

Het financieel ondersteunen van cultureel maatschappelijke initiatieven en samenwerkingen die bijdragen aan de opgave van de buurt.

- Versterken van platform informele initiatieven, startbudget voor coöperaties, en het verbeteren van de sociale en economische positie van vrouwen en meiden

Dit budget gebruiken we voor het door ontwikkelen van informele initiatieven naar nieuwe formele samenwerkingsvormen zoals coöperaties of bewonersbedrijven. Bijvoorbeeld als aanjaagbudget voor de alliantie opbouwwerkers Noord dat bestaat uit informele initiatieven. Zij onderzoeken of ze een gezamenlijke coöperatie kunnen opzetten. We zien in Noord veel energie op dit thema ontstaan vanuit gedachtegoed van Community Wealth Building en merken dat er meer middelen nodig zijn om deze beweging goed te ondersteunen. Ook dragen we bij aan specifieke activiteiten ten behoeve van het Noordse vrouwen- en meidencentrum. De middelen zijn bedoeld voor het beheer van het pand en vrijwilligersvergoedingen voor de vele vrouwen die zich hier zonder betaling voor inzetten.

Doelstelling en/ of streefwaarde

1. Vertrouwen
2. Kansengelijkheid voor jongeren

Alliantiepartners

Bewoners en bewonersorganisaties, bedrijven en ondernemers, sociale partners, onderwijs- & maatschappelijke instellingen, corporaties, gemeente (directies en stadsdeel)

Programma

Van der Horst

Uitvoerende directie

Stadsdeel/programmateam

Portefeuille

Basisvoorzieningen, Armoedebestrijding en Schuldhulpverlening, Zorg en Maatschappelijke ontwikkeling,

Gemeentelijke bijdrage

De begroting in 2026 is €912.588

Is er sprake van cofinanciering?

De Regio Deal “ZaanIJ Groen en Meedoen” investeert van 2024-2027 ook in de projecten: Versterken Community Building Buurtcoöperatie De Bol à 400.000, ‘Verbeteren sociaaleconomische positie vrouwen en meiden’ à 400.000, Projectleider en ondersteuning Taskforce Tuttifruttidorp à 250.000, Kentekencamera’s in de strijd tegen ondermijning à 150.000 en Buurtcoalitie Gezond Molenwijk à 250.000.
Vanuit het Efro programma ‘Kansen voor West’ (2024-2027) wordt respectievelijk 670.000 euro meebetaald aan het ontwikkelen van de Tech hub in de Molenwijk.
Door een toegekende subsidieaanvraag van het ESF+ wordt voor de jaren 2024-2027 in het totaal 1,17 mln. bijgedragen aan de programmering van het vrouwen- en meidencentrum in Noord.

Thema 4: Openbare Ruimte

Interventie

Thema	Omschrijving interventie	Begroting interventie 2026
Openbare Ruimte	Straten en pleinen aanpassen/verbeteren op basis van bewonerswensen	316.237
Openbare Ruimte	Leer & experimenteerbudget Openbare Ruimte	25.000
Totaal		341.237

Analyse

Een schone, goed onderhouden openbare ruimte is belangrijk voor de leefbaarheid van een buurt en haar bewoners. Er is grootschalige gebiedsontwikkeling gaande met bijbehorende investeringen in de openbare ruimte. Als in de bestaande Noordse

wijken het onderhoud achterblijft is het risico groot dat sociaaleconomische tegenstellingen zichtbaar blijven op straat. Aan het tegengaan van de tweedeling van Noord en het veilig en aantrekkelijk houden van alle wijken in Noord wordt al hard gewerkt. De inzet van dit thema heeft focus op het wegwerken van achterstanden in de focusbuurten van de aanpak. Daarbij wordt bijvoorbeeld bij gepland onderhoud gesproken met bewoners over hun wensen ter verbetering en vergroening van de openbare ruimte. Door concreet op aanwijzingen van bewoners en ondernemers aan de slag te gaan, zoals we de afgelopen jaren met deze middelen hebben gedaan, verwachten we bij te dragen aan het herwinnen van vertrouwen in de overheid. We maken hierbij uitdrukkelijk gebruik van de opgebouwde buurtsamenwerkingen, de informele netwerken en ondernemersnetwerken. Het wegwerken van de achterstanden in Noord vragen om meer middelen dan er op dit moment beschikbaar zijn. In 2026 gebruiken we het resterende budget voor de uitvoering van met name ontmoetingsplekken en zoeken we naar extra financieringsbronnen samen met directies.

Activiteiten

De 0nderstaande interventies dragen bij aan de doelen van Aanpak Noord en dit thema:

- <u>Straten en pleinen o.b.v. bewonerswensen aanpassen</u>

Sommige bewoners lopen al jaren tegen knelpunten in hun wijk aan in hun directe leefomgeving bij (ontmoetings)plekken zoals pleintjes en speelplekken etc. Vaak door gebrek aan uitvoeringsmiddelen. Door het versterken van de buurtsamenwerkingen zijn nog meer stemmen gehoord, ook van mensen die niet zo snel hun stem kunnen laten horen omdat ze aan het overleven zijn. In dergelijke gevallen springt Aanpak Noord financieel bij om zo aan te sluiten op de wensen van bewoners. Hierbij gaat het met name om de focusbuurten van de aanpak. De projecten die we in 2026 uitvoeren, bestaan voornamelijk uit (door)lopende projecten uit 2024 en 2025 waarmee het budget van 2026 al volgeboekt is. De overschrijding in 2025, het resterende budget van 2026 en de ambitie aan uit te voeren projecten waaraan Aanpak Noord (ten dele) bijdraagt, maakt dat de focus in 2026 naast het monitoren van de voortgang voornamelijk ligt op het verwerven van extra budget voor Noord om deze projecten te kunnen uitvoeren door onder andere met directies te kijken naar mogelijkheden.

- <u>Leer & experimenteer budget Openbare Ruimte</u>

Aanpak Noord heeft zich ten doel gesteld om te pionieren en te experimenteren, en vraagt directies dit ook te doen. Vanaf maart organiseert Aanpak Noord inspiratie-sessies om samen met collega's van verschillende directies naar mogelijkheden te kijken om aan de wensen van bewoners tegemoet te komen.

Bij Doelstelling en/ of streefwaarde

- Prettige en veilige woon- en leefomgeving en vertrouwen.
- Inlopen van onderhoudsachterstand in de openbare ruimte in bestaand Noord.
- Kwaliteit openbare ruimte verhogen, qua inrichting en dagelijks beheer

Alliantiepartners

Bewoners en bewonersorganisaties, bedrijven en ondernemers, sociale partners, onderwijs- & maatschappelijke instellingen, corporaties, gemeente

Programma

Programma 2 Openbare ruimte, groen, water, vervoer

Uitvoerende directie Stadsdeel/programmateam

Portefeuille Van der Horst

Gemeentelijke bijdrage De begroting in 2026 is €341.237

Is er sprake van cofinanciering? Voor Stadsverbetering in Noord is voor 2024-2027 in het totaal € 2,5 mln. extra beschikbaar gesteld vanuit V&OR.

Daarnaast investeert de Regio Deal van 2024 tot en met 2027 in diverse projecten in de Openbare Ruimte.

Thema 6: Stadsnatuur en groen

Interventie

Thema	Omschrijving interventie	begroting interventie 2026
Stadsnatuur en Groen	Behouden en Beschermen Stadsnatuur	412.000
Stadsnatuur en Groen	Versterken betrokkenheid groengroepen en kennisuitwisseling	295.000
Stadsnatuur en Groen	Versterken hoofdgroenstructuren	88.000
Totaal		795.000

Analyse

Amsterdam wil een gezonde stad zijn. Een stad met schone lucht, die tegen hitte en regen kan. Een stad met natuur op loopafstand, natuur waar je doorheen kan lopen, natuur die schaduw geeft en water bergt, en mensen samenbrengt. Noord staat bekend als het groenste stadsdeel. Er is in Noord ook veel kennis over- en liefde voor het groen. Of beter ‘stadsnatuur’ zoals bewoners blijven benadrukken. De stadsnatuur staat onder druk door de verdichting. Aanpak Noord wil samen met bewoners de groene structuren in het stadsdeel beschermen en versterken. De opgave is groter dan de beschikbare middelen. In afstemming met de groengroepen wordt de inzet jaarlijks geprioriteerd. Zij zijn ook steeds betrokken bij de uitvoering van maatregelen. De programmamanager houdt de samenhang van de interventies in het oog.

Activiteiten

Onderstaande interventies dragen bij aan de doelen van Aanpak Noord en dit thema:

- <u>Behouden & beschermen stadsnatuur</u>

Onder deze interventie vallen alle activiteiten van Aanpak Noord die ecologische structuren versterken door inzichten uit ecologisch onderzoek uit te voeren. Hierbij valt te denken aan het verwijderen van ecologische barricades bijvoorbeeld door de aanleg van faunapassages over en onder bruggen en wegen, en inrichtings- en beheermaatregelen. Daarnaast ligt de focus op het verwerven en eventueel toepassen van nieuwe inzichten in werkwijzen door: ecologische onderzoeken, aandacht voor Veilige Nachten en donkerte, het project “Vooruit Vergroenen” op het Buikslotermeerplein en het manieren om de groennorm te halen. Ook wordt er ingezet op het betrekken van bewoners in kwetsbare buurten bij (onderzoek naar) water- en hitteproblematiek.

- <u>Versterken betrokkenheid bewonersgroepen en kennisuitwisseling</u>

De kennis van bewoners en betrokkenheid bij het onderwerp Stadsnatuur Groen wordt op vele manier actief vergroot. Een greep uit de activiteiten: communicatie over het belang van biodiversiteit en maatregelen die daaraan bijdragen, een

burgeronderzoek naar waterkwaliteit in Noord, sessies over prangende thema's en ecologische knelpunten, toegankelijke en vindbare Stadsnatuurinformatie (omgevingsvisie, hoofdgroenstructuur, kapvergunningen, groennorm, besluitvorming langlopende trajecten), quickwins van bewoners rondom stadsnatuur honoreren. Daarnaast kunnen groengroepen hun expertise optimaal inzetten door de inzet van een door Aanpak Noord betaalde groencoördinator die zorgt voor onderlinge afstemming en administratie.

- Versterken hoofdgroenstructuren

Het versterken van de 4 hoofdgroenstructuren van Noord (Waterlandse Zeedijk, Noordhollandsch Kanaalzone, Noordelijke IJ-oever, Landelijk Noord) door onder andere scheggen stevig te verbinden met faunapassages, en het oplossen van knelpunten bij onderdoorgangen A10. We voegen ook natuurvriendelijke oevers toe en versterken en vormen biotopen om of voeren ecologisch beheer door waarmee de natuurwaarde wordt vergroot.

Doelstelling en/ of streefwaarde	Prettige en veilige woon- en leefomgeving voor iedereen en vertrouwen versterken.
Alliantiepartner	In coalities met ruim 33 lokale groengroepen en andere partners[3]
Programma	Programma 2 Openbare ruimte, groen, water, vervoer en Programma B
Uitvoerende directie	Stadsdeel/programmateam
Portefeuille	Van der Horst
Gemeentelijke bijdrage	De begroting in 2026 is €795.000
Is er sprake van cofinanciering?	Vanuit de directie Ruimte en Duurzaamheid en het Efro programma 'Kansen voor West' (2023-2025) wordt respectievelijk 60.000 en 100.000 euro meebetaald aan het project 'Het loket' van de Tolhuistuin om het draagvlak voor duurzaamheid en groen in Noord te vergroten. De projecten lopen door tot eind 2026. In 2023 heeft Aanpak Noord zich ingezet voor de EU-subsidie Greening Cities; deze is in mei 2024 toegewezen en de uitvoering loopt tot eind 2027. Deze aanvraag borduurt inhoudelijk voort op de Regio Deal en is bedoeld voor het project Ground for Wellbeing. Het gaat om een bedrag van € 6,25 miljoen om Tuindorp Oostzaan klimaatbestendiger te maken; € 1,25 miljoen bestaat uit cofinanciering vanuit andere directies en Waternet. Daarnaast worden de fysieke interventies binnen Stadsnatuur & Groen waar mogelijk gecombineerd met lopende projecten, die zowel vanuit stadsdeel Noord als V&OR worden gefinancierd. Hier is dus ook sprake van cofinanciering.

Thema 7: Wonen

[3] o.a. Groene Longen Amsterdam, Stichting Noorderpark, De Damesbende van Buiksloot, Voortuin van Noord, Amsterdam Noord Groene Stad aan het Water, Stichting Vliegenbos, Stop de Bomenkap, Nacht-Wacht, Stichting Behoud Waterland, Natuuroptimist, Vlindertuin Mot in Mokum, ELZO, Vrienden van het Rietland, NoordOogst, Natuurgebied Noord, Tuinpark Rust & Vreugde, Tuinpark Tuinwijck, De Groene Revolutie, Ijsvogelwerkgroep, Grond van Bestaan, Vrienden van de Noorderijplas, Vereniging tot Behoud van de Wilmkebreekpolder, De Groene Dokters Boven 't IJ, Windalarm, Stadshoeve Zunderdorp, De Ceuvel, Bewonersvereniging Bosrankstraat, Noorderbloem, Bewonersvereniging ZijkanaalH/Noorder-IJplas, Jatuin, Stichting De Eetbare Stad, Tuinpark de Bongerd, Tuinpark Buikslotermeer) directies, provincie, landschapsbeheerorganisaties en waterschappen, RWS.

Interventie

Thema	Omschrijving interventie	Begroting interventie 2026
Wonen	Integrale buurtaanpak specifieke buurten, en samenwerkingen van woningbouwcorporaties en bewoners	160.000
Wonen	Ondersteuning bewonersgroepen en technische expertise	167.989
Totaal		327.989

Analyse

Alle bewoners van Noord hebben recht op een prettige woon- en leefomgeving. De kwaliteit van de omvangrijke oudere woningvoorraad heeft een impuls nodig. Het verbeteren van de woonkwaliteit (renoveren sociale huurwoningen, isoleren en verduurzamen) en structureel beter samenwerken op buurtniveau met corporaties zijn daarom hoofdthema's van de Aanpak Noord.

Samen met woningbouwcorporaties, bewoners, Red Amsterdam Noord (RAN) en andere stakeholders zet de gemeente zich in om te komen tot een samenhangend geheel van verbeteringen van woningen, openbare ruimte, voorzieningen, en sociale interventies in de buurten. In de gesprekken met de woningbouwcorporaties is de focus ook gericht op woningkwaliteit en verduurzaming als onderdeel van de buurtaanpak. Ook in 2026 blijft het inlopen van de achterstanden op het gebied van onderhoud en energie labels en de aandacht voor schimmelwoningen van groot belang; de aanpak blijft zich richten op het agenderen en faciliteren van versnellingen op dit gebied en de schimmelaanpak in kinderkamers.

Activiteiten

Onderstaande interventies dragen bij aan de doelen van Aanpak Noord en dit thema:

- <u>Integrale Buurtaanpak in specifieke buurten en samenwerkingen van woningcorporatie en bewoners</u>

De integrale aanpak in specifieke buurten zetten we in ter verbetering van de woonkwaliteit en leefwereld, te denken valt o.a. aan verbetering voor de doorstroming in woningen, voorrangsregelingen, versterken van de schimmelaanpak. Het gaat dan met name om proceskosten en werkbudget voor deze manier van werken. Om samenwerkingsvormen met corporaties, bewoners en of andere stakeholders te versnellen en te versterken, kunnen we vanuit Aanpak Noord bijdragen aan bijvoorbeeld organisatie- en locatiekosten of externe opdrachten behorende bij deze werkwijze. Daarnaast breiden we de werkwijze van het 'sociaal renoveren' uit naar andere buurten waarin woningbouwcorporaties gaan renoveren.

- <u>Ondersteunen bewonersgroepen en technische expertise</u>

Vanuit Aanpak Noord dragen we bij aan de ondersteuning van bewoners- en -bewonersgroepen in Noord om een goede gesprekspartner op woongebied te zijn (beleidsmatig en/of technisch), onder andere in de vorm van een wooncoördinator maar ook door bewoners te helpen met advies en begeleiding bij specifieke woonissues.

Doelstelling en/ of streefwaarde

- Prettige en veilige woon- en leefomgeving en vertrouwen Impuls woningkwaliteit oudere woningvoorraad
- Aanpak energiearmoede via het isolatieoffensief
- Koppeling met Stedelijke Ontwikkeling
- Duurzame en structurele samenwerking met corporaties op buurtniveau (synergie kwaliteitsimpuls woningen en openbare ruimte)
- Verbeterde bewonersbetrokkenheid en bewonersondersteuning

- Noordse uitwerking voor de Amsterdamse Aanpak Volkshuisvesting en prestatieafspraken met de corporaties

Alliantiepartners Woningcorporaties, directie Wonen, bewoners, bewonersgroepen, huurdersvertegenwoordigers, maatschappelijke partners, partners uit de gezondheidszorg

Programma Programma 1 Bouwen, wonen, duurzaamheid, Programma 2 Openbare ruimte, groen, water, vervoer, Programma 6 Gezondheid, zorg, Jeugd, opvang en Diversiteit

Uitvoerende directie Stadsdeel/programmateam

Portefeuille Van der Horst

Gemeentelijke bijdrage De begroting in 2026 is €327.989

Is er sprake van cofinanciering? Woningbouwimpuls a 10 mln. voor het dekken van de onrendabele top van woningen in het Hamerkwartier

Subsidieregeling Verduurzaming Woningen & VvE's Noord, 14,5 miljoen

Thema 8 : Veiligheid

Interventie

Thema	Omschrijving interventie	Begroting interventie 2026
Veiligheid	Basis op Orde- versterken ambtelijke organisatie (om te komen tot in totaal 6 extra projectleiders in de wijken)	700.000
Veiligheid	Basis op Orde- versterken samenwerking en aanwezigheid in de wijk	1.500.000
Veiligheid	Weerbare buurten-Het werken aan weerbare buurten met inwoners en ondernemers	531.000
Totaal		2.731.00

Analyse Uit veiligheidsanalyses blijkt dat er in Noord meerdere buurten zijn waar sprake is van aanhoudende problemen op het gebied van veiligheid en leefbaarheid. Deze buurten hebben vaak te maken met een combinatie van problematiek van én jongerenoverlast en criminaliteit, én kwetsbare buurtbewoners, én ondermijning. In dit thema wordt gewerkt aan het op orde krijgen van de basis in de eerste twee interventies. In de interventie 'weerbare buurten' krijgen belangrijke veiligheidsthema's voor bewoners, jongeren en ondernemers de aandacht. Deze thema's komen voort uit stedelijke thema's, onderzoeken in de Noordse buurten zelf en uitkomsten van het Noordse stadsdeelpanel.

Activiteiten

- Basis op orde:

Het versterken van de ambtelijke organisatie (om te komen tot in totaal 6 extra projectleiders in de wijken)

- Basis op orde: versterking aanwezigheid op straat

Dit houdt in dat we de aanwezigheid op straat willen versterken zodat het in bepaalde Noordse buurten in ieder geval op het basisniveau is. Dit doen we door het inzetten van straatcoaches,

meer kinder-, jongeren- en straathoekwerkers in buurten met de grootste problematiek te laten werken. Sommige van deze activiteiten werden al gedeeltelijk uit de coalitiemiddelen betaald zoals de straatcoaches en de jongerenwerkers. Met deze middelen kunnen we hier nog breder en meer op in zetten.

- Weerbare buurten

Uit een analyse van ruim 50 1-op-1 gesprekken met bewoners, komen vier thema's naar voren die om extra aandacht en inzet vragen voor de lange termijn. Door hierop in te zetten samen met bewoners en ondernemers dragen we bij aan weerbare buurten. Het gaat om:
1) Huiselijk geweld en kindermishandeling o.a. via een casuïstiek tafel en een pleger aanpak.
2) Online jeugdcriminaliteit(o.a. met inzet op online weerbaarheid meiden en ouderbetrokkenheid, positieve mogelijkheden online)
3) Personen met onbegrepen en onveilig gedrag door inzet op de behoefte van melders/omstanders in buurten met veel overlast, en
4) Multi-teams in de wijken met meer aanwezigheid en versterken vertrouwen

Doelstelling en/ of streefwaarde	Prettige en veilige woon- en leefomgeving en vertrouwen
Alliantiepartners	Politie, Maatschappelijke partners, bewoners en bewonersgroepen, gemeente (directies en stadsdeel)
Programma	Programma 8: veiligheid
Uitvoerende directie	Stadsdeel/programmateam
Portefeuille	Halsema
Gemeentelijke bijdrage	De begroting in 2026 is €2.890.000
Is er sprake van cofinanciering?	Voor straatcoaches is sprake van cofinanciering van € 340.000 vanuit Regiodeal

B) Organisatiekosten

Programmateam

Programmateam	2026
Totaal	1.079.708

De organisatiekosten omvatten de kosten van het programmateam Aanpak Noord bestaande uit de teammanager, de programmamanagers en teamondersteuning.